

26-9-70

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΩΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ. (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Ερωτ. Μην. XIII 39/1970

A'

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΤΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δεκ. 1969 - 20-9-70

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

Εἰς ἀμφοτέρας Κυρίως εἰς γεωργίαν

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ;

Οχι. οὐκ ἐνν. ἀσχοῦνται ἐν γεωργίαν

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ με ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

Δούλοι, κυριακοὶ, σκλάβοι, ἀπερμημένοι διὰ προϊόντων καὶ ἐργάζοντο με ὁλοκληρὸν τὴν οἰκογένειάν των

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημασκατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ τῶν θέσις ;...

Δεν εἶχαν εἰδικὴν ὀνομασίαν, καλεῖσθαι κοινωνικῶς θεοῦ

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ;

Εἰς εἶδος

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἄπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίαν εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

Οχι. οἱ ἄνδρες ἐργάζοντο δι' ὅσον ὡς ἐργάται ἀνεξαρτητικῶς καὶ ἐλάμβανον ἡμερομισθίαν ἐν εἶδος

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναι, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

Ἀπὸ τῶν δοῦλοι ἡγεῖσθαι κυριακοὶ σκλάβοι

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ;... Εἰς αὐτὸν οὐκ ὀχνη τοῦ ναυ ἐξέρχοντο κυρίου

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

ὡς ἐργάται καὶ σιδηρουργοί

δ'. 1) Πώς ελιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιάς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ....

Με ζωϊκὴν κόπρον

2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ..... Ἀπὸ τοῦ 1950 .....

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; τὸ σιδηροῦν ἄροτρον ἀπὸ τοῦ 1924, αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ ἀπὸ τοῦ 1935

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

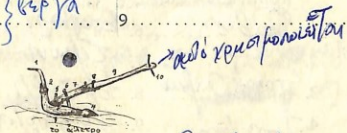
Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατασκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; Ἡ κατασκευὴ τοῦ ἄροτρου γίνεται ἐν τῷ χωρίῳ ἐκ τοῦ ὀρεινοῦ σιδήρου, ἐν εὐλάσει πρὸς μαφίον, καὶ μεταφράσσεται

Προμήθεια ἀπὸ ἐργοστάσιον τοῦ βόλου

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου μετὰ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1. <u>Πρόδι</u>	4. <u>Αὐτιά</u>	7.	10. <u>Σταυρὸς ἢ σιαγὴρ</u>
2.	5. <u>Βέρρα</u>	8.	
3.	6. <u>7</u>	9.	

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;)

3) Μηχανὴ θερισμοῦ

Ἀπὸ τοῦ 1955
Ἀπὸ τοῦ 1957

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματίων).....

Από 24957

5) Μηχανή άλωνισμού .....

Από 26 1957

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .....

οἱ ἴδιοι γεωργοί
Σήμερα δὲ χρησιμοποιοῦν ξύλινον ἄροτρον πολλοί
οἱ γεωργοὶ χρησιμοποιοῦν τὸ διδρύνον αὐτὸ * μὴ παραρῶν
ὀνόματα.

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα:

7) αὐτοζεύγον ἄροτρον
εὐχρησιμοποιεῖται.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. λαβὴ	6. σταβάρη	11. Πιάντρα
2. στεγνός λαβῶν	7. τειχίον	
3. ζιγλάκα	8. τριχούρι	13. ἐξαρτήματα
	9. φουρμάκι	14. ἐξαρτήματα
	10. ἐξαρτήματα	15. κομπούκι

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν άνωτέρω άρί-
θμησιν).

- 4) Τό ύνι. Τό ύνι τοῦ ξυλίνου άρότρου ήτο (ή εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τήν άροτρίασιν όλων τῶν ειδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κήποι) καί τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφῆ-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τό ἐν χρήσει ύνι (ή τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφορῶν τύπων) καί σημειώσατε τήν χρῆσιν ἐκάστου.

Ἦτο μιᾶς μορφῆς διὰ τήν άροτρίασιν χωματερῶν καί
πετρωδῶν χωραφιῶν, χρησιμοποιοῦν ὅπως ἡ σκαπάνη ἐν
σιδήρῳ διὰ τὰ πέτρωδά καί σκληρά γῆματα. Ἐμφανή γινώσκω
χρήσιν καί ἐν σιδήρῳ τοιοῦτου
τύπου αὐτοῦ

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ άρότρου.

τοῦ πριόνι τοῦ ύνι

Τριγωνικὸ πρὸς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

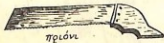
- 6) Ἦτο (ή εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου.

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τήν κατασκευὴν καί ἐπιδιόρθωσιν τοῦ άρότρου
(π.χ. σκεπάρι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ, κλπ.).....

πριόνι, σκεπάρι, ἀρίδι

ξυλοφάς, ρεσπα (ξύλο με πέτρα σιδερένια)

πριόνι

ἀρίδι

ριπί ή ξυλοφαῖ (ἀρνάρι)

ρεσπα.

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐκρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) ; βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος..... *βοές, ἵπποι*

β) Ἐκρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *2. βοές καὶ ἵππων 1. ὄνος*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα με δύο ζῶα ἢ το (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.). *Κυρίως ἐκρησιμοποιοῦν τὸν Α' λοῦρα, λουριά, καὶ ἐκρησιμοποιοῦν τὸν Β' ζυγός. Ἡ διαφοροποίησις τῶν παλαιῶν καὶ αὐτῶν τῶν παλαιῶν ἐκρησιμοποιοῦνται. Ἡ διαφοροποίησις ἐκρησιμοποιοῦνται. Ἡ διαφοροποίησις ἐκρησιμοποιοῦνται.*

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. ....

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). ....

Αἰς ἢ κουρύναι

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; *ἐκρησιμοποιοῦνται διὰ τὸ ὄργωμα*

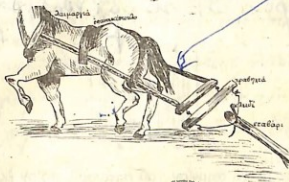
Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τοῦ (τὸ ζέψιμον), εἰς τὸ ἄροτρον ; ....

Δὲν γίνεται με ζυγόν, ἀλλὰ με τὸ βύσμα καὶ εἶναι σὲ σχέδιον πῶς γίνεται. Τὰ ζυγὰ καὶ ζεύξαι χαμουργα.

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

Εἶναι ἀκριβὲς ὅτι αὐτὸς

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποιος ὠργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπέρτερος. Σημειώσατε ποῖα καὶ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας . . . . .

δοῦναι, ὁποῖοι δὲ ἔσονται, ἄλλοι καὶ ἄλλοι, οἱ παρὰ τοὺς τοιοῦτους ἐπὶ τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ κλητοί, ὡς ἔσονται οἱ καὶ οἱ ἄλλοι κλητοί.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερώς, πώς γίνεται το ζεύξιμον των βοδιών (ή του βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) ...

2) Πώς γίνεται το ζεύξιμον εις τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.

3) Πώς κατευθύνει ο γεωργός τα ζευγμένα ζώα (ή το ζώον) κατά το ὄργωμα· μέ σχοινί, τοῦ ὁποίου τα ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

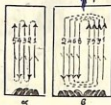
Εάν είναι τα ζωάκια προσαρμωμένα μέν
 ὀρθώμα ὁ χειρὸς τα κακιδόνει ἐκ τῶν ἐμποδῶν
 εἰν ὅχι ὡς χρῆσιμοποιε σὺν τῷ ὅποδο
 δένναι αἱ τα παρὰ τῶν μέν.

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακίες) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

παλαιότερον ἐγένετο
ὡς τὸ σχεδιάγραμμα (α)

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σήμερον ὡς τὸ σχεδιάγραμμα ββ/

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σπορίδας, ντάμιες, σκαπίες, μεσδράδες κ.λ.π.);

ἐν σπορὰς

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σπορίδα); με αὐλακίαν;

μ.ε. αὐλακία

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον;

μόνον στὸ σιτάρι ἐδάφῳ

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διανομὴ τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὄνι: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

καὶ πλαγίως καὶ βαθιὰ ἀναβόρως καὶ χέριστα ἀπὸ χωράφι καὶ ἀναβόρως ἀπὸ προῖοντος αὐτὰ νὰ φυτεύετο.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρήσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ....

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ....

2 ὀργώματα, ἓνα τὸν Ἀύγουστο καὶ ἓνα τὸν Δεκέμβριο.
Τὸ ὄργωμα τοῦ Ἀύγουστου τὸ φέρε νιόμα,
τὸ ὄργωμα τοῦ Δεκεμβρίου ὄργωμα σποράς.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπαντον, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν. ....

ἔν (1) ἔτος καὶ σπανίως δύο (2).

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν, κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; .....

Σίτου - κριθῆς : 2 ὀργώματα, Ἰούλιος, Νοέμβριος
Αραβοσίτου - ψυχανθῶν : 3 ὀργώματα, Ἰούλιος, Μάρτιος, Μαΐος

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; .....

1/ ἓνα σαμωιόφι, 2/
2/ ἓνας κενεός

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

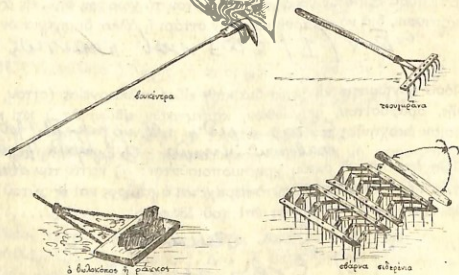
με' τὸ τοιαῦτο (=βουκέντρο).

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα);

Ναί.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

Μόνον σβάρνα ὡς ἐκινῶν
βουλόμενος τὸ σχεδόν

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

Καρμᾶς, τσάπα, δίκέλι

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν

1) τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας, 2) ἑρμᾶς
ἐπὶ (Δὲν ἐμπιζομεν ἑξῆς τι.)

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους.

Γερά χωράφια ἈΘΗΝΩΝ
Κοιτ' ὀσπρίων.

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

Γερά καὶ ἑγρό χωράφια.

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια, ἢ, πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως.

Κιόρι, κούριαν, σὺν ὄργων μὲν το χωράφια
ἐπὶ ἐναντι τῶν τοιούτων σὺν σπέρματι καὶ
φύτταν 3-4 ποτὲ τὸ σὺν τῷ τῷ. ἑρμᾶς καὶ ἐν σπέρματι.

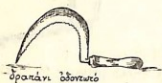
Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .....

ἢ ἐ δρεπάνι με κόψη

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

Ἐγὼ εἶδα δρεπανιοῦ εἶναι τὸ μακρινὸν ἢ μὲν πρὸν χρησιμοποιοῦν σήμερον διὰ τὴν κόψαν τριφύλλου κ.ο.κ.

- 2) Με δρεπάνια ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).....

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὀμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

ὀμαλὴ ὡς αὐτὴν

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγεται;

ὁ σιδηροῦς σκελετὸς ἐλέγεται

ἢ τῶν

μαχαίρι τὸ ὁποῖον συνδέεται με τὸ ξύλον με τὸν μανδύκα χαλκῶ

- 5) Ποιος κατεσκεύαζεν αυτά τὰ θεριστικά εργαλεία (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) ... *Ξιδήρου εργαλεία. Οι οποίοι μί. κάρβουνο σιδήρεα, ξιδήρευαν τον σίδηρο και έδιναν τα σιδήρεα αϊτά των εργαζομένων*
- 6) Ήτο παλαιότερον (ή είναι ακόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμός με τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) ... *ΟΧΙ... Μόνον σε γυτά μου βού ακαστήματος που δεν τάνανε το δρεπάνι, όπως π.χ. κριθάρι, φαγό κ.τ.δ.*

β. Θερισμός τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἰσάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλη κλπ. ... *Αὐτὸς μὲν πρὸς καὶ πάνω*

- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) ἐπὶ τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμόν πῶς εἰσάγοντο (ἢ τίς λείγονται). ... *ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΜΠΑΣΑΚΙΔΟΗΝΩΝ*

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπὸ αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραχμῆς, πιάσματα, χερίδες, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἰσάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἰσάφους τὰ δράγματα; ... *Οἱ ἴδιοι θερίσται*

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίδες) ἐπὶ τοῦ ἰσάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) ... *4 χερίδες ἀπομνημονεύει ἐπὶ δρεπάνι. Έναναν πρὸς τὸ χωράφι βυρούς ἀπὸ δρεπάνι. Οὐκ ἀπὸ βυρούς ἀπομνημονεύει 17 δρεπάνια ἢτοι 3 σιρώσεις ἀπὸ 4 δρεπάνια καὶ ἐπὶ δρεπάνι ἀπὸ πάνω. Οἱ σιροὶ αὗτοι χερίζονται ντουκούρεβινια. Τὰ σταχύα ἐπὶ αὐτὰς εἰσποδίζονται βυρούς βυρὸς καὶ καὶ τὴν βυρὸς ἐπὶ αὐτὰς διὰ τὴν μὲν περὶ αὐτὰς ἀπὸ τὸν ἕξιο καὶ τὸν βροχὴ —*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. ....

Χεῖρες

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἡ ὑπάρχουν)
- θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; γ. ....

Οἱ εἰδυνοὶ πρὸς θερισμόν, ἀπὸ τῶν ἐξ ἐξωθεν
ὑπάρχον καὶ ὑπάρχουν καὶ οἱ εἰδυνοὶ
πρὸς θερισμόν

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθίον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ἐξοκότης). Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰς πληροφωρίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν). Ο. Ἰδιοκτενὺς μαρτυρεῖ

τὸν ὅτι δραχμὰν (εἰδυὼν ἐπὶ τοῦ θερισμοῦ).
Αὐτοὶ ἐπεφύκει τὴν ἐργασίαν καὶ ἐκείνῳ συνέω-
νίζα μετὰ τοῦ ιδιοκτενὸς καὶ παραλαμβάνει καὶ ἀπο-
δοῶν ὅσον (δραχμὴν ἢ οἱ εἰδυνοὶ) εἰς εἶδος ἢ
χρῆμα. Ἡ ἀμοιβὴ ἦτο γὰρ παροχὴ φαγητοῦ.

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερον τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; γ. ....

- Ἐφερον τὴν ἐξωθεν ἢ παλαμάρια πρὸς προφύ-
λαξιν τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς, ἐκ τῆς αἰτίας.
- Κοτόσαντες τὰς ἡμέρας τῆς ἐργασίας ἐδίδαν
πρῶτον τὴν μέσσην τῆς χειρὸς διὰ νὰ
γὰρ νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση.

παλαμάρια
σχῆμα

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .....

Ἐδίδετο προσοχή νὰ μὴν ἀφίενον τὴν ἡμέραν τὴν Σάββατον τοῦ θερισμοῦ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ.

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά: .....

Ὁρα συμφωνίαν ἡμερολογίου

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυς ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυς πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶδη.

Τὸ πνευματικὸν μέρος, δηλαδὴ τὸ ἀφήναι ἄθετον γὰρ νὰ εἶναι, ὅπως ἔχουν ἐξεδρο τὸ χωράφι τὸ καρπὸν τὴν ἡμέραν τὴν ἐκείνην διαλέξαντες ὀφισμὸν τὰ σταχυὰ μεσσημένη καὶ τὰ ἐπείναν καὶ ἔκταναν τὸ μέγεθος καὶ τὸ ἐκέρχοντο εἰς τὸ εἰκονοστάσι πρὸς τὸ ἐκτελεσθῆναι τὸν ὅλον χρόνον.

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

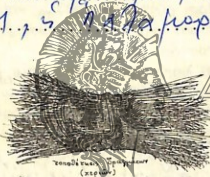
- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Τὸ σιγαρί τὸ δεμάτιασαν ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν χωρὶς κηλοδοξίαν, ὅπως λέγουσι. Τὸ κριθάρι ὅμως τὸ δεμάτιασαν ὁμοίως τὸ ἀφήναι νὰ ξηρανθῇ κατὰ τὸν ἥλιον ἢ μὴ ἐξ' οὗ καὶ ἡ σχετικὴ παροίμια: « Κριθάρι γέρου θέριζε, σιγαρί παλιν γέρει ».

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χερίες, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματίων μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Τὸ δεμάτιασμα ἐγένετο ὅπως εἴκη, καὶ ὅπως αὐτὸς
τοὺς στάχυν τοὺς ἔδενε ὁ ἐμπειροπύρος καὶ ὁ
ἐίδως, σὺ δέστρο, οἱ μπουρνοῖ, οἱ μὲ ἔφατο,
μοῦλαβοῦσαν αὐτὸς εἰδῶς, ὡς χερίες πρὸς δεμάτιασμα
τὰ δεμάτια ἐβένοντο μετὰ χερίων, στοναριῶν.
Κατὰ τὸ δέσιμον ἐχρησιμοποιοῦτο, ὅπως ἀνε-
ψέρδην, ὡς ἡ ἀπὸ μπουρνοῦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοπιοθετοῦντο ; .....

Τὰ δεμάτια συνεκεντρώνοντο εἰς ὁρίζοντα ἀπὸ
σίδου, ὡς σωροὺς καὶ ὅπως ἔφατο μὲ πάλιν
ὁ καὶ ὁ σωρὸς εἶχε 17 δεμάτια καὶ ὡς
μέρος καὶ ὁ σωρὸς ἐν τούτοις εἶχε.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Ὁπρὸς τὸ 1920.

φωτογραφίας) Συρραίνδα λίγο πὸ ἥλιο ἀπὸ
 προχρυσιάς γινε δεμάτια σὸ χωράφι.
 Δέκεται με παχαμένα

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο
 πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην
 θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

Μεταφέροντο εἰς τὸ
 ἄλωνι

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν
 δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
 θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν;
 Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως

Θεμωνιά. Ἡ τοποθέτησις γίνεται ἐπὶ σωρόν
 ὥστε τὰ σαχὰ νὰ εἶναι ἐξωτερικῆς γῆς καὶ
 τὰ ῥοφὰ γαίνονται ἀπὸ τὴν ἐφοχίαν.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας άλώνι διὰ τὸν άλωνι-
 σμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
 σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
 χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλώνι; ....

Ὑπῆρχαν ἀνέκαθεν
 ἄλωνες.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ
 συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
 ποίαν θέσιν; ....

Ἐξω ἀπὸ τὸ χωριὸ καὶ τὸ
 περικυκλωμένον ἀπὸ τὴν αὐλὴν καὶ οἰκίας.

- 5) Τὸ ἀλῶνι ἀνῆκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενεῖας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Καὶ ἐπεὶ ἔχει τὸ ἀφῆκε τὸν
σαί αὐτὸν τὴν οἰκίαν.

- 6) Ἀπὸ ποῦ ἀρχεῖται τὸ ἀλώγισμα καὶ ποῦ λήγει ; .....

Σελή Γούτση περρι νέους Αιγυπτίους.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀνολόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ—δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε την κατασκευήν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) .. Χωροτάξιον ..

Παύλει καὶ τὸ χεῖρ καὶ σὺ χροῖς ρίχνο

най, веро жд'я на морщини

4. По до борчо јеро? Јојине мадија по а

προκύβητο· ἄμυνε δὲ τὸν πῦρ ἀπὸ τῆς πόλεως·

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλῳν ἑκάστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ

ἀλώνησιμῃ· (π.χ. τοῦ χρωματίζοντος· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χρώματος ἢ συνήθως, διὰ μείγματος κότπου βοῶν καὶ ἀχύρων). 1. Καθαρισμός ἀπὸ μωδὰς ἐκτὸς οὐρα-

21/ κομίδιους τὸν χιτῶνα καὶ
22/ βρέξω καὶ πόμπη γὰρ ἔσται παρρησίας
δοῦν ἵκεται πρὸς πᾶσι —

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἁλωνιοῦ καὶ ἡ ἔναρξις τοῦ ἁλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν· .....

1814-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλῳνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἄλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

Χρὺσις τὰ δένδρα καὶ τὰ σταχύνια ἐν τῷ ὅρῳ
ὥστε τὰ σταχύνια νὰ εἶναι ἀπὸ μέση καὶ ὀρθοῦ
τὸν ἀλωνισμόν μετὰ τὰ γυρίσματα καὶ σπιν-
νὰ γυρίσματα καὶ ἀλωνισμόν. Δὲν ἐπὶ τῷ ὅρῳ σταχύνια πρὸς
ἀπὸ τοῦ ὅρῳ γὰρ νὰ μὴ ἀλωνίζονται ἐπὶ οἱ κοιλίαι. Γιὰ τοῦτο τὸ
ποδοῦνται ἐπὶ τῷ ὅρῳ τὰ σταχύνια

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύνων διὰ τῆς χρησιμοποιο-
ήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύνων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νισμοῦ ἐξυλίου στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος σπηγερὸς
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου εξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἐρχονται γύρες», καλοῦται νὰ κόβουν τὰ σταχύνια.....

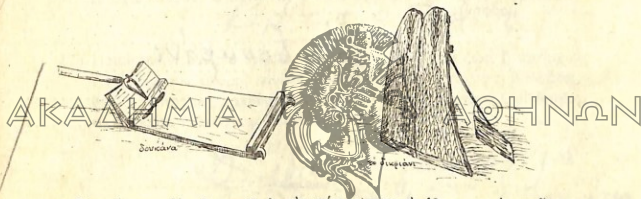
Ζεύονται τὰ ζῶα ἐν ὁδοῖς
ἐπὶ τῷ ὁδοῦ δένεται μετὰ τῶν ἡμετέρων
μαλίσσας καὶ ὁδοῦ γὰρ τὰ ζῶα πρὸς ἀλωνισμόν
μετὰ τὸ ὁδοῦ δένεται γίνονται μετὰ τῶν
... ἀλωνισμοῦ

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

τρόπος ὡς τὸ 11 β.

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὥπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρθᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκία, ρεβίθια κ.ἄ.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

*- τὰ δημητριακά ἀλωνίζονται, ὡς καὶ περὶ τὴν
- τὰ ὄσπρια μετὰ μετὰ ὡς καὶ περὶ τὴν πύλην διαφέρει
μετὰ σιδηρὰ βάρη ἢ ὅσπρια προσδεμένα στὸ ζῶον με
ξύλα. Κυρτίζονται στὸ ἄλωνα ὡς καὶ περὶ τὴν πύλην
ἀλλὰ καὶ βάρη*

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; .....

..... Ἀρχίζει περίπου πρὸς 10 π.μ.
..... καὶ διακόπτεται πρὸς 4 π.μ.
..... γεφυραίνεται ἡ ὥρα .....

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): .....

..... τὸ δουκράνι .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχους ; .....

..... Ναι .....

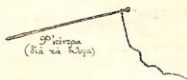
- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ της ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). .....

- βουκέντρα διά τὰ βοδια
- Κοιμίζοιμι διά τὰ ἄλλα

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

— κρῶν παύρια
— μία

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

— Κοτσάλας

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ τῆς ζῶας ἢ ὑπάρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. ποσπάρηδες, καλούμενοι ἀλωναραῖοι καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδία ἢ αἰσγά καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνιστὴν

— ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ
τῆς ζῶας ἢ ὑπάρχον
εἰδικοί ἀλωνιστὰς

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετὰ ζῶας καὶ μετὰ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετὰ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετὰ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

— Ἐξέτασεν χρυσοὺς τοῦ κοπάνου μόνον διὰ τὴν ἀνέκδοτον
ρεβνυδιῶν, πεννυδιῶν, μετὰ τῶν οὐκ ἐκτετακμένων

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

— Λιβάδα ἢ λιραβδοπύλη. Ἀπὸ ἀγριοξύλου
(μικτὰ ἀριῆ καραγάς) ἐκτετακμένη

— ὅπως περὶ τοῦ ὁμοῦ — 23 —
— ὡς διωκτὴρ.

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλὴν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.)

Εἰς τὸ ἀλώνι - Ἀνεκέρει ἀντίκρου.

κόπανος ἐτρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνισμα
μικρὸν ἀπὸ δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν;

ὑπὸ 2 προσώπων χωριστῶς ἐπὶ
ἀλὲν ἐναλῆς καὶ μερὸς καὶ μερὸς χωριστῶς.
ἐπὶ μὲν τῇ οἰκογενείᾳ ἢ δούλῳ ἢ ἐργατῶν
ἐπὶ ἀμοιβῇ.

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγράφηματά ἢ φωτογραφίας) .....

— *Ἀπὸ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους* .....

— *Μία σφύση* .....

— *ἐπὶ τὸν χειρισμὸν τοῦ καρποῦ καὶ τὴν* .....

ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων. .....

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....

Ναὶ, οὐκ. « Ρίξε τὸν κοπάνά σου .....

καὶ ἔρῃ ὁ ρεβυθάς σου ». .....

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπινοήθη (πρόσωπον, συνταγισμὸς κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) *Τὸ 1932, κάποιος διόλου ξανὰς* .....

ἔδωκεν ἐν τῇ ἀγορᾷ τῆς πόλεως μηχανὴν, πρᾶκτορ τοῦ ἐθνικοῦ .....

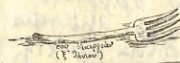
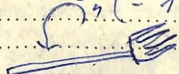
ἀγροπολίτη μηχανῆς. δι' ἐνδιαφ. χειρὸς τοῦ ἐθνικοῦ συστήνῃ νῦν. .....

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με πρῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ ; δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. ....

Ἀχυρεῖα .....

Γελαδάκι (= γελινιμάρας) .....

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἐξιμὸν τοῦτο.....

- *ἐπὶ ὀφθαλμοῖς ἐπὶ τῷ καρπῷ*
- *ἓνα χάρτιν πρασινὸν*
- *ἐπὶ τὸ μαχαιροῦ. δὲν γίνεσθαι*
- *ἀποτὲ κατὰ τὴν πράξιν*

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....)

Φτυάρι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

ἐμὴς γυναῖκα

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

- Κόντυλα

- Μετὰ τὸ ὀρυκτὸν

- Δευτέρον ἀλώνισμα δὲν γίνεται ἀλλὰ μετὰ τὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν τῶν ζώων ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δευτέρον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο .....

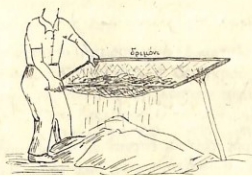
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

Πῶς μετὰ τὸ δριμόνι

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μετὰ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μετὰ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρη, δριμόνι, δριμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

Ὅπως ἔστιν ὁ ἄλλος ποιεῖται

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; .....

ἐκπορεύεται ὁ καρπὸς εἰς τὸν σωρὸν καὶ τὸν σωρὸν τοῦ σωροῦ καὶ σωροὶ ποικίλοι δο-
παῖνται τῷ τῷ γεωργῷ διὰ τὴν ἐξαραιεῖν
τὸν θεὸν τοῦ γεωργοῦ χάριτι καὶ σοφείᾳ.

- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ....

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

Εάν άρχισάνα

- Θαν ἀφ' ὧν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ ἀδελφοῦ ἐπαυρῶ καὶ μετὰ τρε-
μῆς ἐνιαυτοῦ ἀπὸ τοῦ ὄντος μεθ' ἡμῶν (ἐπεὶ ἀπὸ τῆς 17ης ἡμέρας
τοῦ σπυρίου, ὅτι ποιεῖται ἡμεῖς, καὶ τρεμῆς ἐνιαυτοῦ)
Ὁ σπότης γὰρ ἐλθὼν ἐκ τοῦ ἀδελφοῦ καὶ ἀφ' ὧν ἐσθ' ὁ
ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ χωράφι καὶ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ ἀδελφοῦ.

- Ναι εγώ.

AKAΔΗΜΙΑ πρὸς ποῖον σκοπὸν

ΔΕΝΙ ΟΔΟΓΗΓΙΟΝ
 ΕΝ ΤΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ
 ΕΡΕΥΝΑ ΜΕΤΡΑ Δ' ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- την 23^{ην} Ιουνίου

- Την ημέραν 24η Ιουνίου (Γεννηθὲν ἦσαν Πρωτοβ
μο) ἔβησαν οἱ νεοὶ τὸν κρηθρὸν τὸν ὁποῖον ἐκρίμασαν
ἀπὸ τῆς προσηφισμένης ἡμέρας πάλιν τοῦ ἔβαντος ὡς
(ἐπὶ ἀποφασιστὴ μὲν οὐκ ἔστιν)
Εἰς τρεῖς ἡμέρας, τρεῖς ὥραν καὶ εἰς τρεῖς μέρας

Ἡ οὐρα ἀνέρχεται καὶ ἡ ποσει-
δάωνος ἔσται ἐν τῇ σταυροβόμῃ
τοῦ χυρίου. ✓

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....
Πλυνή ή φλογχοχαρά ή φοχαρά

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν; παιδιά, ήλικιωμένοι, ποιος άλλος;....

Συνήθως τα παιδιά

2) Ποιος ή ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διά την πυράν.
Τὰ κλέπτουν; "Αν ναι, άπό πρϊον μέρος;.....

Συνήθως οι νέοι

δεν τὰ κλέβουν.

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

Κυρίως μαζεύουν διάφορα
γάρφα ξύλα και έβαφουν τρέστοχα
δεν (φωτιάς) οι κότες σκαρφαλώνει

γ'. Ποιαί αί συνήθειαι εις κάθε τόπον διά κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι έπικλήσεις, ξόρκια, άσματα, κρότοι, θόρυβος,
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα

1/ παιδίσκας παίρνουν μία πέτρα και χέζουν: όσο θα
ρελά είναι ή πέτρα αυτή να χέζη ή σαιμούντα αυτοί που έρελά

2/ παλαιοί βάζουν τα χέρια τους στην φωτιά

για τὰ μύνη βράζουν παρανυχίδες

2) Πηδήματα, χοροί γύρω άπό την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

Πηδούσαν οι νέοι

Πηδούσαν και τα παιδιά

παιδίσκους που δάμνα-
ζόντων.

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

Καίουν διάφορα σὰν ἡ μά-
κα, σκερὰ (9) ποὺ ἐφύλασαν τὴν
Πρωτομαγιά, ἡ ὁποία εἶχαν κρεμασμένην πορτα
τοῦ σπητιῶ

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ 'Ιούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

Ἐκαίοντο ὁμοίωμα τοῦ βύδου τοῦ
Μεγ. Εὐαγγελιστοῦ, ἀπὸ τοῦ προνομιᾶ-
σούν ἀπὸ τοῦ βράδου τῆς Μεγ. Παρασκευῆς.

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

.....

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Κατὰ τὸν θρόνον, ὅταν εἶας ἵσαν νεφέλης καὶ δεῖ
εἶχε ~~θρόνον~~ εἰς κοινὴς χερεὶς σὺ δεῖσαι, οἱ ἄλλοι, οἱ
ἐργαζοῖ, τὸν κοροῖδεναν τραγουδῶντας :

«Τό παιδί τό μασταρέλι (τό δερμάτι) δά ντάξυ;
 ἤ/φοι ἀνανιώσε σκεχίοντα; θά ντάξυ ἄλλα ὁ κρεμύς;
 δά τό χάρυ; **ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ** **ΑΘΗΝΩΝ** **ΑΘΗΝΩΝ** **ΑΘΗΝΩΝ** **ΑΘΗΝΩΝ** **ΑΘΗΝΩΝ** **ΑΘΗΝΩΝ** <

Εν Μοναστηρασίω τῇ 21-9-1970

Πρὸς
✓ τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν
(Κέντρον Ἑρεύνης τῆς Ἑλλη-
νικῆς Λαογραφίας)

Εἰς Ἀθῆνας

Ἐχομεν τὴν τιμὴν νὰ περὶψωμεν ὑμῖν συμμύνησι,
Ἑρωτηματολόγιον τοῦ καθ' ἡμᾶς Κέντρου Ἑλλ. Λαογραφίας,
ἀπορρόχον συμπληρώσιν ὑμετέρων στοιχείων κ.τ.λ. π. δεόντως
συμπληρωμένον, μετὰ χειρογράφου τῆς συλλογῆς ὑλῆς,
διὰ τὰ καθ' ὑμᾶς.

Γνωρίζομεν ἐπὶ τούτοις, ὅσα ἐβράδυνεν ἐπ' ὀλίγον ἡ
ἀποστολὴ τῶν ἀνωτέρω στοιχείων, καθ' ὅτι, οἱ ἀναγραφόμενοι
χρόνοι, οἱ δώσαντες τὰς σχετικὰς πληροφορίες καὶ εἰς τὸ
χωρίον οἱ μόνον ἐνδεδειγμένοι, κατὰ τὴν κρίσιν μας, διὰ τοι-
αύτην ἐργασίαν, ὁ μὲν εἰς ἀπουσίασεν εἰς Δυτικὴν Γερμανίαν,
πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ νιού του, ὁ δὲ ἕτερος ἦτο ἐπ' ἀρρωστὸν
χρονικόν διάστημα κλινίης καὶ μόλις σήμερον κατωρδύσα-
μεν νὰ περὶψωμεν τὴν συλλογὴν τῆς ἐν λόγῳ ὑλῆς.

Ἡ Διευθύντρια τοῦ Σχολείου

ΕΛΕΝΗ ΧΙΟΝΙΑΟΥ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Λογογραφία 2ης
Γυμνασίων Σοφείων
Χωρίου ΜΟΝΑΣΤΗΡΑΚΙΟΥ
Νέσσου - Κοβάλας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΥΛΗ

ΧΕΡΙΟΥ ΜΟΝΑΣΤΗΡΑΚΙΟΥ (παλαιότερα ὀνομα-
σία Ρεϊτ-Ηπέ) ἀπὸ τὸν ἐπὶ τὴν ἑπαρχίαν
Νέστον τοῦ Νομοῦ Κοζάνης.

ΑΓΙΩΝΤΟΜΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑ ΧΕΡΙΟΥ ΜΟΝΑΣΤΗΡΑΚΙΟΥ (Ρεϊτ-Ηπέ)

(Ἡ παρούσα, χειρόγραφος ἔχει ἀφορὰ τὴν
καταγραφήν τῶν στοιχείων ἐκείνων, ὅπου
ἔχουν σχέση μετὰ τοῦ χωρικοῦ βίου τῶν
κατοίκων τοῦ ἐκείνου χωρίου τῶν χωρικῶν
ἀπασχολήσεων τούτων μέχρι τοῦ 1920 καὶ μετὰ
τὸ 1920 μέχρι σήμερον αἱ μεταρρυθμίσεις
αἱ ὁποῖαι ἔχουν γίνῃ ἐν τῷ χωρικῷ
ἐργασίᾳ τὸ ἔθνος καὶ τὸ σιδηροδρό-
μικον αἱ μηχαναὶ σιδηροδρόμων
καὶ ἀγέλας, αἱ διάφοροι πύραι
ἀλλὰ ἀνάπτυξιν καὶ διαφόρων
ἐκπαιδεύσεως τοῦ ἔθνους,
ἡθὺς καὶ ἑθελος.

Μ. Δ. Ν. Κ. Δ. Ν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

Τὸ ἐννεπρινοῦ μοναστεράκιον, ἀνοικοδομήθη
 ἔξωθεν Ρεσιτ-Μηνί. Ἐλάβην τοῦτο, ἔξωθεν
 τὸ ὄνομα, ἀπὸ τῶν τοῦρκο παρὰ Ρεσιτ-
 μηνί ὁποῖον ἦτο ἰσουλωνίς καὶ γενο-
 μὸν εὐνοῶν τῷ χερὶ. Εἶχε τὸ
 κορυφίον τοῦ οὗ χερὶ καὶ ἐργάζοντο
 εἰς αὐτὸ ὁδοὶ, ὑπερέκειντο οἱ
 ὁποῖοι ἦτο τοῦρκο παρὰ βεῖοι.
 Αὐτὰ ἔβλεπα εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς τοῦρκο-
 κρατίας καὶ μέχρι τοῦ 1912.
 Τὸ 1912 ἐξεδώθη τὸ ἀρχαῖον φηδιστὸν
 ἐν δυτικῇ Θράκῃ. Μεταβιβάσθαι
 ἐξεδώχθη καὶ ὁ φηδιστὸν τῷ χερὶ
 ΣΑΛΙ δυτικῇ Θράκῃ, οἷον ἐξῆλθεν
 καὶ ἐγκατεστάθησαν ἐν τῷ συγκεκριμένῳ
 νοσητρίων, ἐργάζοντο ἐν τῷ καὶ ὑπὲρ
 τῷ Ρεσιτ-Μηνί.

Ἐκείνους τὸν χρόνον καὶ τὸ νο-
 σητρίων κατεκρίθη καὶ ἀπὸ τοῦ
 Μερμεῦρη. Εἶται ἡ καὶ ἀπὸ τῶν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

ἀπὸ τοῦ Μερέμιοι (= χερσό τῆς Ρεμυτίας) τῆς
 Ἀντιόχειας Θράκης. Τὸ χερσὶ διατείνεται ἀπὸ
 καὶ ἀπὸ Σαφίων, Μιρεκίων καὶ ἀπὸ ὁρίων
 Μαρκίων (Μαρκία βορ. Θράκης). Ὁ πληθυσμὸς
 τοῦ χερσὶ ἀνέρχεται εἰς 500 περίπου νοτίους.

Τὸ 1923 μετὰ τὴν ἀναστροφή τῶν
 πληθυσμῶν καὶ τῶν Ἀνατολῶν ἔφυγε
 ὁ Ρωτς-Μονς καὶ μετὰ τὸ 1923 ἔγινε ἀνα-
 τολίωση τῶν χωρίων τοῦ χερσὶ ,
 ὅπου καὶ εἰς διάφορα ἄλλα μέρη τῆς Θράκης
 τὴν ἐποχὴν τῆς Ἀναστροφῆς καὶ πληθυσμῶν
 ἐξέσδον καὶ ἐφύγαν.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν 1923-30 ἐναγνύ-
 γουν ἐξέσδον τὰ χερσὶ οἱ κάτοικοι
 τὸ 1930 ἔγινε πάλιν ἐπιστροφή δια-
 νομῆς καὶ μέχρι βήματα ἔχει
 μετὰ τὰ χερσὶ τοῦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

Β/ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920 ΚΑΙ ΜΕΤΑ

Υπάρχουν και υπάρχουν εδώ ως το
Μοναστηράκιον καλλιεργούμενα εδάφη ως
στην ορεινή περιοχή, όπως έχουμε.

Αι εδαφικές αυτές μερικές 1922 ήταν εδαφικές
ως Ροζι-Μπλή. Μετά το 1922 ήταν ιδιαιτε-
ρίως των εδαφικών προσόδων (επί συστάσεως
και Νυκτερινών Αναπλ. Εδαφών) οι οποίοι καλλιεργούν
ως το Συμμετρικό Μοναστηράκιον.

Οι καλλιεργούμενες αυτές εδαφικές με την γεωργία
και πολλοί αγροί με την καλλιεργία.

Αι εδαφικές (γεωργικές) εδαφικές εδαφικές με την γεωργία
μερικές και από το 1950 έχουν αρχίσει να καλλιεργούνται
το συνήθως άρσενος εδαφικών εδαφικών από το
1924, αι δε γεωργικές φυτεύονται από το 1935.

Εχρησιμοποιούνται και μονόρρεονες διόρυες.

Τα τραυτήρ χρησιμοποιούνται από το 1955 αι φυτεύονται
στην περιοχή, στην περιοχή, στην περιοχή από το 1957.

Αι ονομασίες των εδαφικών εδαφικών είναι : Λαβές,
συνήθως Λαβές, Λαβές, Λαβές, Λαβές, Λαβές,

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

φουριέτα παύρα, κυρούα, έλαση ρού. το άρσεν του
 του ζυγού, έμμερνα: κρούμεν, έμμερνα, άγαθος νεκρός
 τ' έρασε έδέρη έμμερνα με άροτρο, και τ' ^{ελαση}
 σφυρά όπου έν έδύνατο δια τ' άρότρου, έκρη-
 στροπούου, και σισπ'α.

Έργαζία ενδοορδάνου άρότρου είναι: το πρώτον τ' αμ-
 παρνι, ή άρίδα, έδύνα, ή γράδα. Δια τ' έργαζία
 χρησιμοποιούνται 2 βόες ή ένς ίππος. Η έ τ' έδύ βόες
 χρησιμοποιείται τ' άρότρου, με έν έλν ίππον χρησ. α-
 σης. με έλν έλν πύκας και ζουρά (ζάμυρα) δια
 των οποίων έρεται τ' άρότρου. Ο ζυγός συνδέ-
 εται με τ' άρότρου δια τ' κυρούα και έ-
 λν έλν όταν έρχονται μακυνόντας εν τ' έμμερνα
 του τ' άρότρου. Το έργαζία γίνεται πεντερεμάνης,
 διαύμας, βελή ή μάγας άναόμης τ' χώρος τ' χωράκι
 και διαόμης τ' προϊόντος τ' έλν σπαρ.

Η σπορά των δημητριακών άπαρτι 2 έργαζία: Έλν έλν άμμερνα,
 μαζούμνου τ' άμμερνα, και έν έλν έλν έμμερνα, μαζούμνου έμμερνα σπαρ.
 Ο άραβόμης και τ' φν γαυδ ή παρτι 3 έργαζία: έλν έλν, μαρτι, και έλν.
 Η έ τ' παρτι (= βουκήρα) μαζούμνου τ' έλν έλν έμμερνα τ' άρότρου και

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

μη τὴ σκληρὰ ἰσοπεδώνουμε τὸ κυράρι.
ἐκπεριμένα ἔρχεται εἶναι: ὁ μαθητὴς, ἡ γυναῖκα, τὸ βυζάντι.
τὰ κυράρια καὶ μαθητῶν διὰ τὸ φύσει δοτεῖν πρὸς τὸ εἶναι
γράφαι καὶ εἶναι καὶ μαθητῶν διὰ τὸ φύσει εἶναι γράφαι καὶ εἶναι.
τὰ γράμματα καὶ ἔσονται σὲ λόγους σὺν ἀδελφεῖς καὶ μαθηταῖς σὲ
γράφαι. εἴρημον σὲ ἀδελφεῖς καὶ ἐν συνήσει.

Б) ОБРИЕНОЕ

Εργασία: τι φυτά παροι αναστήλεις χωροθετούμετα, προς περι-
ορόν κα δρανάνια, ενω σε φυτά αυτού αναστήλεις, οι κοσμοι
θεωρητός διαμνηστικόν: οι κοσμοι του μένου με την ρίζαν,
μετα τον περιόρον σε χωράφι θέλεις, κυρσάνια,
κατά τον περιόρον οι χωρές γίνεται δέντρα. Τα δέντρα μαγει-
νται σε σφυός σε χωράφι κα σε σφυά. Οι σφυοι θέλουν
ντουκουρεβίνια, καθε σφυά έχει 17 δέντρα (4 σφυά από 4
δέντρα κα ένα ένα). Τα δέντρα καθε. Εσθλώς με την ρίζαν από τον σφυόν
Οι ρίζον ειδικοί προς περιόρον είναι ρίζον δρανουράνιοι, καί αλφιοι, καθε-
τον συμφωνία, με τον ιδιαιτέρων, αναστήλουν από περιόρον των χωραφών.
Οι δέντρα, προς προφύλαξιν κα ήρεσως κατό, έφρον την παλαμάραν,
καί κα αποφύγον τους πόνους σε μέση, έδενον καθε με κα έδενον
Δέν έδενον την ρίζαν κα έδενον, διότι δένεισαν σε ύψος, αλφιοι
χουρσούγκες κα έφραγιδωσαν αλφιοι κα ρίζον των δέντρων.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὁ ἀνθρώπος ἔρχεται πρὸς τὸ ἐκτελεῖν καὶ μένει ἐν τῇ ἀδελφότητι.
 Τὸ ἄνθρωπον τῶν στοιχείων δεχόμενοι πάντως. Τὰ στοιχεία
 εἰς ἄνθρωπον καὶ ταπεινότητα μετὰ τὸ δεικνύναι.

Οἱ ἀνθρώποινοι στοιχεία, πρὸς τὸ δεχόμενον ἀπὸ τῶν κατὰ τὴν φύσιν αἰσθημάτων,
 πρὶν τῶν ἀνθρωπίνων ἐργασιῶν ἐκτελεῖται κατὰ τὸ κοινὸν δι-
 κτυπῶντος ἐναρμόνιστος δύο ἀνθρώποις κυρίως διὰ τῶν ἀνθρώπων
 τῶν ὁσπρίων. Ἡ ἀχρηστία (ἐξοικισμένης σά-
 χους διὰ τὴν φύσιν), δεχόμενοι μετὰ τὸ ἐκτελεῖν αὐτὴν (ἐκτελεῖται).

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἐν ἀχρηστῷ εἶναι σφραγισμένος καὶ
 πρὶν ἀρχίσαι τὸ ἀκρίβεια καὶ εἶναι ἐν πρῶτῳ φάσει τῶν σωρῶν.
 Ὁ σωρὸς ἀπὸ τοῦ κατὰ φύσιν ἀποχωρίζεται μετὰ τὸ εὐμενέειν.

Πρὶν τοῦ πρασίτου φάσεως καὶ ἐκτελεῖται ἐν τῷ σωρῷ κατε-
 ρχόμενος καὶ τὸ εὐμενέειν τῷ σωρῷ καὶ σωροκοινωνία,
 ἐκτελεῖται ἐν τῷ σωρῷ καὶ τῷ σωρῷ καὶ τῷ σωρῷ καὶ τῷ σωρῷ.

Αἱ ὁφειλόμεναι πρὸς τὸν σωρὸν, κατεβαίνουσιν ἐν εἰδῇ καὶ
 εἶναι: τὸ δεικνύναι, τὸ παρὰ τὸ εἶναι, τὸ ἀποφασί-
 σαι καὶ τὸ φανερῶσαι. Μετὰ τὸν σωρὸν τὸν σωρὸν
 μετὰ μισοῦμε (= 25 ὁμάδες) καὶ τὸ εἶναι (= 125 ὁμάδες).

Γιὰ τὸ σωρὸν, γιὰ τὴν ἀκρίβειαν καὶ ἄλλας χρονίας,
 ἐκτελεῖται ἐν τῷ σωρῷ μετὰ τὴν ἀκρίβειαν, διὰ τὴν τὸν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

πρὸ ἀρεμένων πόρους τῶν σιγαρῶν ἀποτίμει τὴν σιγαρῶν.
ὁ σπόρος ἐμφανίζεται ἢ ἀπὸ τῆς ἀφύτης, ὅταν
ἀφύονται τὰ σπόρια καὶ πρὶν ἀφύονται ἢ ἀπὸ
τῶν χωράφι πρὶν σπείρουν.

Ε) ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

Ὁ ἀνακτὰς τῆς φωτιάς ἀμφότερα χωράφια τὰ σπανο-
δρόμια τοῦ χωρίου τὴν 23^{ην} Ιουνίου, τὰς ἀπογευμα-
τινὰς ὥρας. Τὴν ἐπομένην 24^{ην} Ιουνίου (Γεῖμων
Ιουν. Προπόρος) ἀφύονται τὸν σπόρον, τὸν ὁποῖον
ἐποποδεύουν σὺν ὁστράκινῳ κῆλῳ σπέρνουν οἱ νέες
τοῦ χωρίου, τὸν ὁποῖον ἐσφραγίσαν ἀπὸ τὴν προηγουμένην,
σ' ἓνα μακίρι (= δοχεῖον μακρύνον) ἐποποδεύοντας μετὰ
δαφύρα ἀντικείμενα ὅπως λ. κ. δαυμάδι, κομμάτια κ. λ. κ.
Ἡ φωτιά ἐξέρχεται ἢ ἀπὸ τῆς φωτιάς ἢ ἀπὸ τῆς φωτιάς.
Ἡ φωτιά ἀνάβει μετὰ δαφύρα ἐξέρχεται ἢ ἐξέρχεται. Μετὰ
οἱ νέοι, μετὰ καὶ τὰ παιδιὰ ποιεῖν οὐδὲν ἔτι μετὰ-
λάτουν, μετὰ δαφύρα σιγαρῶν ἢ σιγαρῶν.
Ἐκτός τῶν σιγαρῶν καίουν καὶ τὰ σιγαρῶν
νῆα τοῦ καὶ τὸν καὶ κρέμασαν σιγαρῶν
πύρνα τοῦ σιγαρῶν, καὶ ἐφύλαξαν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

τὴν Πρωτοφραγίαν.

τὴν Μεγ. Παρασκευὴ ἐτοίμασαν ὁμοί-
ωμα τοῦ Φούδα καὶ τὸ ἔκτισαν τὸ Μεγ. ἑαββατον.

Ὅπως τὴν ἀνωτέρω συλλογὴν :

Χωρίου ΜΟΝΑΣΤΗΡΑΚΙΟΝ νομοῦ Καβάλας
Ὀνοματεπώνυμον πληροφοριῶν :

Α) ΤΕΑΚΑΤΟΣ Κυριακός

1) Ἔτων 80, 2) Γραμματ. γνώσης : Ἀπολύτρωσις ὁμαδῶν

3) Ὅπως γεννήσας : Παύλου Δυσίου Θράκης

4) Ἔως ἐμβολοδόσεως ἐν χωρίῳ : 1912-13 καθ.

5) Ἐξπατριδὴ ἀπὸ τῶν Βουρλάων.

Β) ΣΙΝΙΟΡΗΣ Εὐδράσιος

1) Ἔτων : 62, 2) Γραμματ. γνώσης : Δ' δημοτικῶν

3) Ὅπως γεννήσας : Πάνορρος Μικρῆς Ἀσίας

4) Ἔως ἐμβολοδόσεως ἐν χωρίῳ : 1923

5) Ἐξπατριδὴ ἀπὸ τῶν Ζωρμῶν τὸ 1922

Ὀνοματεπώνυμον συλλογῆς : ΧΙΟΝΙΔΟΥ ΕΛΕΝΗ

Ἡμερομηνία : Διδασκαλίσσα

Χρονολογία ἐπιθέσεως τῆς συλλογῆς : Ἀπὸ 10 ἕως 20

Σεπτεμβρίου 1970

ΠΡΟΠΑΙΔΕΙΑ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΥ

1X 1= 1	2X 1= 2	3X 1= 3	4X 1= 4	5X 1= 5
1X 2= 2	2X 2= 4	3X 2= 6	4X 2= 8	5X 2= 10
1X 3= 3	2X 3= 6	3X 3= 9	4X 3= 12	5X 3= 15
1X 4= 4	2X 4= 8	3X 4= 12	4X 4= 16	5X 4= 20
1X 5= 5	2X 5= 10	3X 5= 15	4X 5= 20	5X 5= 25
1X 6= 6	2X 6= 12	3X 6= 18	4X 6= 24	5X 6= 30
1X 7= 7	2X 7= 14	3X 7= 21	4X 7= 28	5X 7= 35
1X 8= 8	2X 8= 16	3X 8= 24	4X 8= 32	5X 8= 40
1X 9= 9	2X 9= 18	3X 9= 27	4X 9= 36	5X 9= 45
1X 10= 10	2X 10= 20	3X 10= 30	4X 10= 40	5X 10= 50
6X 1= 6	7X 1= 7	8X 1= 8	9X 1= 9	10X 1= 10
6X 2= 12	7X 2= 14	8X 2= 16	9X 2= 18	10X 2= 20
6X 3= 18	7X 3= 21	8X 3= 24	9X 3= 27	10X 3= 30
6X 4= 24	7X 4= 28	8X 4= 32	9X 4= 36	10X 4= 40
6X 5= 30	7X 5= 35	8X 5= 40	9X 5= 45	10X 5= 50
6X 6= 36	7X 6= 42	8X 6= 48	9X 6= 54	10X 6= 60
6X 7= 42	7X 7= 49	8X 7= 56	9X 7= 63	10X 7= 70
6X 8= 48	7X 8= 56	8X 8= 64	9X 8= 72	10X 8= 80
6X 9= 54	7X 9= 63	8X 9= 72	9X 9= 81	10X 9= 90
6X 10= 60	7X 10= 70	8X 10= 80	9X 10= 90	10X 10= 100

